

CURS DE CATALÀ A DISTÀNCIA NIVELL D

PAUTES D'ESTUDI DE LA UNITAT 3

Aquesta unitat, igual que les que hem anat veient fins ara, s'estructura en 5 àrees:

L'àrea 1 (pàg. 98-99), Comprensió i expressió escrites, proposa la lectura atenta d'un text escrit en català antic, és a dir, amb formes lingüístiques diferents de les actuals. Pareu-hi especial atenció, perquè a l'examen final hi ha un exercici relacionat amb aquest tema.

L'àrea 2 (pàg. 100-103), Expressió escrita, se centra en la cohesió textual. Per explicar-vos, d'una manera resumida i clara, aquest concepte, em remetré a un fragment del *Curs pràctic de redacció* (1996), d'Imma Amadeo i Jordi Solé: Un text cohesionat es caracteritza perquè té "una redacció clara, ordenada, ben travada, concisa, sense elements innecessaris, que el recarregarien i el farien artificiosos. A més, la frase ha de contribuir a fer una llengua autèntica, allunyada de models forasters.

També ens ajudarà a aconseguir-ho evitar les repeticions innecessàries, tant d'idees com de famílies de paraules, que denoten la pobresa del llenguatge i les ambigüitats.

Sovint les ambigüitats són el resultat d'una mala ordenació dels diversos elements que formen la frase, per la qual cosa donem preferència a l'ordre neutre de la frase (subjecte-verb-complements) enfront de la dislocació dels elements que la componen, i procurem de fer servir adequadament els connectors".

L'àrea 3 (pàg. 104-125), Coneixements pràctics i teòrics del sistema lingüístic, es divideix en diferents apartats:

Repassem l'ortografia (pàg. 104-110) – Aquest bloc comença repassant l'ortografia de la vocal neutra en posició àtona, tant a final de paraula com a final de síl·laba o enmig de paraula. Després, analitza també els casos més conflictius o que poden presentar més dubtes a l'hora d'escriure.

Morfologia i sintaxi (pàg. 111-119) – En aquest apartat s'estudia l'oració de relatiu, que és aquella que utilitza un pronomen relatiu, simple o compost, que té per antecedent un element o una idea expressada en l'oració principal. Això s'esdevé sempre en les oracions subordinades adjectives. Per tant, primer treballareu les oracions adjectives de relatiu i després, les formes i funcions dels pronoms relatius. És especialment interessant l'explicació de la pàgina 115, que fa referència als pleonasmes en oracions de relatiu, és a dir, a les interferències entre els pronoms relatius i els febles.

Lèxic (pàg. 120-125) – Aquest apartat se centra en els procediments de generació de nous elements lèxics (l): l'habilitació. Josep Ruaix, *El català/3* –

Lèxic i estilística, ed. Moià, 1989, defineix aquest concepte de la manera següent. “L’habilitació de mots, anomenada també derivació impròpia, consisteix a atribuir funcions noves a un mot sense canviar-ne, en principi, la forma. És, doncs, un canvi semàntic (de sentit), no morfològic (de forma). Un mot, que posseeix un significat i pertany a un determinat grup o categoria gramaticals, adquireix un nou significat i amplia les seves funcions a un altre grup o categoria. Hi ha diferents possibilitats d’habilitació de substantius, adjectius o verbs”. Un exemple podria ser *Martinet* (*dim. de Martí*), un nom propi habilitat com a nom comú quan s’utilitza per referir-nos a un instrument, una màquina, un ocell, etc.

L'àrea 4 (pàg. 126-133), Marc sociolingüístic i històric de la llengua, continua analitzant les característiques de les varietats geogràfiques de la llengua catalana. Concretament, en aquesta unitat s'estudia l'alguerès, el català nord-occidental i el català meridional o valencià, amb els subdialectes corresponents. Tingueu en compte la referència bibliogràfica que us vaig donar a les pàgines de la unitat 2 en relació amb aquest tema.

Finalment, **l'àrea 5 (pàg. 134-135), Expressió oral**, se centra en la lectura d'un text en veu alta, en la qual s'han de tenir en compte sobretot l'entonació i les pauses adequades al text i la capacitat de reproduir amb fidelitat el text (per exemple, no afegir, ometre, canviar o desfigurar sons o paraules senceres quan es llegeixi en veu alta).

La manera de llegir en veu alta, en principi, depèn del tipus de text que s'hagi de llegir. Així, doncs, no és el mateix fer la lectura d'una poesia que d'un conte. Per fer una lectura en veu alta correcta, podeu tenir en compte les recomanacions següents:

- D'entrada, és important fer una primera lectura en silenci del text.
- També cal entendre bé el que diu.
- S'ha de procurar estar atent a la puntuació. Cal fer la pausa adequada a les comes, punts i comes o dos punts i observar si hi ha algun signe d'admiració o d'interrogació.
- Cal tenir un volum de veu suficient perquè tothom us senti, sense cridar.
- És important obrir bé la boca per deixar sortir el so i que la pronúncia, sense exagerar, sigui clara.
- Finalment, s'ha de donar el ritme (lent o ràpid) adequat al text i al missatge que es vol donar.

Recordeu que llegir més ràpid en veu alta no vol dir llegir millor i qui us escolti ha de poder seguir la vostra lectura.

Calonge, novembre de 2010